

Nova registracijska postava ima mnogo sprememb za volivne uradnike

Nad 2,000 volivnih uradnikov se je zbralo včeraj v plesni dvorani mestnega avditorija, kjer so imeli nekako šolo. Člani volivnega odbora so poslovali kot učitelji za volivne uradnike glede nove registracijske postave. Uradniki, ki bodo letos registrirali vaše glasove bodo imeli vražji posel. Seveda se to ne bo ponavljalo vsako leto, kajti ako se enkrat registrirate, ste vedno registrirani, razven ako se preselite. Torej bo registracija letos dajala največ preglavic volivnim uradnikom, zlasti še, ako pomnimo, da glasom nove postave imamo samo tri registracijske dneve, dočim smo jih prej imeli štiri. Za letos jih je premalo, za druga leta jih bo pa še preveč. Kaj morajo storiti volivni uradniki? Ko pridete v volivno koč, morajo za vsakega volivca izpolniti dve karti. Volivec mora obe karti podpisati in prilepiti, in podpisati mora tudi volivni uradnik. Nato mora slednji dotično ime prepisati v dvoje knjige, naslov volivca in razne druge podrobnosti. In če pomislimo, da vlada letos nenačrtno zanimanje za volivce, in da imamo samo tri dni za registracijo, in da je v Cuyahoga okraju do 300.000 državljanov, boste že vedeli, da bodo imeli uradniki dela čez glavo. Ure, določene za registracijo so: od 1. do 9. ure popoldne. In registracijski dnevi so: 2. oktobra, 10. in 11. oktobra.

Skrita žganjarna pod cerkvenim zidom

Circleville, Ohio, 24. sept. Harry Roop iz tega mesta je bil mnenja, da je fundament cerkvenega zida ravno tako varno zavetje za njegovo žganje kot če bi se nahajalo slednje v naročju Abrahama. Toda suhaški agenti imajo silno dolge in dobre nosove. Žganje je bilo najdeno, Roop je bil prijet, in ker ni mogel plačati \$250.00 kazni, so ga vtaknili v ječo.

Zabeljena kazen

Sodnik Walther je obsodil včeraj 22 letnega John Krouse zaradi 24 let, 11 mesecev in 29 dni ječe. Ako bi ga obsodil v 25 let zapore, bi bil lahko pozneje izpuščen, ker je pa določil natančno kazen, bo moral vso presediti.

Prva lopata

V četrtek večer se je vršila zanimiva seja v stari šoli sv. Vida za vse one farane, ki so kdaj sodelovali in pomagali za zidavo nove cerkve. Navzočih je bilo kakih 300 ljudi, delavnih faranov, in med njimi lepo številno trgovcev. Zupnik Rev. Ponikvar je v lepih besedah povedal pomen te seje, kar so navzoči z veseljem poslušali. Vsi so bili navdušeni ko je g. zupnik povedal, da se prvi teden v oktobru zasadi prva lopata za novo cerkev, toda natančni dan se bo pa še naznanil. Omenilo se je tudi, da se vrši bazar dne 24., 25., 26. in 27. oktobra. Apeliralo se je na navzoče, da se vsi skupaj poprimejo dela.

Vlada Zedinjenih držav je proti vsakemu nadaljnjemu razoroževanju

Washington, 26. sept. Vlada Zedinjenih držav nikakor ni pri volji odrediti nadaljnjo razoroževanje. Predmet razoroževanja bo prišel na vrsto dne 3. novembra, ko se snide pripravljala konferenca Lige Narodov. Do tega zaključka so prišli tekoni tridnevne konference predsednik Hoover, državni tajnik in ameriški poslanik v Belgiji, Hugh Gibson, ki je ameriški ekspert glede vojaškega in mornariškega oroževanja v Evropi. Sklenilo se je, da ameriški zastopniki na konferenci Lige Narodov ne bodo aktivno sodelovali, pač pa bodo bolj pazili na potek konference, ki bo oddala par zelo važnih odločitev. Blizajoča se konferenca se bo največ pečala z razoroževanjem na suhem in bo pustila vprašanje mornariške razorožitve v miru. Vlada Zedinjenih držav izjavlja, da je njena armada na suhem že sedaj tako maloštevilna, da kaka razorožitev sploh ne pride v poštev. Stalna armada ameriške šteje vsega skupaj 110,000 vojakov in častnikov, dočim ima na primer Jugoslavija, ki šteje desetkrat manj prebivalcev, stalno armado 180,000 mož.

Proč s stroji, nazaj k lopati in rokam

Tulsa, Okla., 24. sept. "Proč s stroji, ki izpodrivajo delavca, nazaj k lopatom in rokam!" Tako se glasi v kratkih besedah program tukajšnjih brezposelnih. Odbor brezposelnih se je oglasil pri županu, katerega je naprosil, da odpravi stroje, ki popravljajo ceste in da se uvede lopate in drugo ročno orodje, s čimur bi lahko stotine delavcev takoj dobilo delo.

Hoover in soproga

V četrtek, 2. oktobra, ob 10 minut do 12. ure dospe v Cleveland predsednik Hoover s svojo soprogo. Izstopil bo na Euclid Ave. in 55. cesti iz posebnega vlaka. Peljali ga bodo po Euclid Ave. v Cleveland hotel, kjer bo imel predsednik kosilo, a soproga pa bo kosila v prostorih ženskega kluba. Pri tem ne bo nobenih govorov. Zvečer ob pol devetih bo imel predsednik govor v mestnem avditoriju. Razposlan bo po radio.

Na obisk iz Detroita

Je dospela v Cleveland Mrs. Jennie V. Kenich, dobro poznana v Clevelandu. Prišla je obiskat svojo sestro, Mrs. Fanny Glazar, katere ni že videla 25 let. Bilo je to pač veselo svidenje. Mrs. Kenich ima tukaj še tri druge sestre: Mrs. Josephine Ladiha, Mrs. Mary Čandek in Mrs. Karla Slanovec ter več drugih sorodnikov. Mrs. Kenich odpotuje v nedeljo nazaj v Detroit. — Pozdravljena zopet v Clevelandu po tolikih letih!

Čudno poslovanje

Na mestni sodnji v Clevelandu se je ta teden dvakrat pripetilo, da je bila obsojena napadna oseba mesto prave. To izvira odtod, ker ni sodelovanja med sodniki in policijo. V obeh slučajih je mesto zgubilo varščino.

Paraliza otrok

V mesecu septembru je bilo zdravstvenemu uradu v Clevelandu naznanjenih že 51 slučajev otrpnosti udov pri otrocih. To je več kot kdaj prej v istem času.

Pridite jutri na shod, za čast svojega naroda!

Glejmo, da nam bo Slovenski Narodni Dom v nedeljo, 28. sept. premajhen za našo skupno narodno prireditev, ko se strnejo naši rojaki iz Clevelanda, Collinwooda, Newburgha, West Parka in iz vseh drugih sosednjih naselbin v mogočno maso, pripravljeno protestirati zoper obstoječo fašistovsko vlado v Italiji, ki z nezasišano brutalnostjo uničuje slovenski in hrvatski narod v Primorju.

Glejmo, da bo navzoč sleherni, kateri ravno ni bolan ali zadržan po delu. Glejmo, da pridete vsi, ki se štejejo Slovenci ali Hrvati, glejmo, da bo navzoča tudi naša mladina, kajti govorilo se bo v slovenskem in angleškem jeziku. Navzoči bodo poročevalci angleških časopisov, ki bodo potem podali ameriški javnosti resnično poročilo o razmerah v Primorju, ko bodo slišali govore in se jim bo pokazala naša stran glede nasilnosti, ki jih trpi narod v Primorju.

Svetovno časopisje v Parizu, Londonu, Berlinu, na Dunaju, v Švici, v Belgiji in po drugih evropskih državah protestira proti početju Italijanov proti slovenski narodnosti manjšini v Primorju. In kako ne bi protestiral naš lastni narod, katerega sinove pošiljajo Italijani v smrt iz sovraštva, ker ne morejo priznati, da so Italijani, pač pa zatrjujejo svoje slovensko ime!

Na shodu vam bodo govorili rojaki, rojeni v krajih, kjer danes pade in mori italijanska fašistična roka. Govorili vam bodo nadalje ameriški Slovenci, ki so prišli sem kot mladeniči, ki so tu dolgo vrsto let že amerikanizirani, pa imajo še vedno toplo čuteče srce za domovino. Govorili vam bodo pristni Amerikanci, ki se zanimajo za vas in bi narodu lahko po svoje pomagali.

Naš Narodni Dom v Cleve-

V Washingtonu se čudijo uspehu Bulkleya

Washington, 26. sept. Ves politični Washington se je danes silno začudil, ko so dospela poročila iz države Ohio od časopisov, ki naznanjajo, da bo za senatorja izvoljen Robert Bulkley, demokrat, in sicer z 200,000 glasov večine. In tega ne prerokujejo demokrati, pač pa republikanski listi. Ne samo, da je pri poskusnih volitvah dobil Bulkley večino v mokrih mestih, pač pa so poskusne volitve pokazale, da ima Bulkley silno zalombo celo v suhih krajih, ki so normalno vedno republikanski. Politiki v Washingtonu so vsi iz sebe. Računa se, da če bo Bulkley sedaj izvoljen senatorjem, da ne bo imel nobene ovire doseči predsedniško kandidaturu demokratske stranke.

Listnica uredništva

Mary Knez. Nedržavljan lahko ostane v stari domovini na obisku šest mesecev, ako pa ima važne vzroke si da lahko pri ameriškem konzulu podaljšati bivanje za nadaljnjih šest mesecev. Vso zadevo ima v rokah pristojni ameriški konzul, ki lahko po svoji previdnosti odredi čas odsotnosti iz Zed. držav. Pod nedržavljanom razumemo mi osebo, ki ima prvi papir ali pa osebo, ki nima prvega papirja, pa je bila postavno pripuščena v Zed. države.

Vinska trgatev

Oltarno društvo sv. Kristine prireditelj v nedeljo 28. sept. v šolskih prostorih na Bliss Rd. vinsko trgatev. Nastop viničarjev ob 7:30. Fina godba pride iz Clevelanda, pijačo bodo dajale brhke kelnarice, pa tudi kuharice vam bodo pripravile najboljše jedila. Pazite, da ne pridete v ječo! Sicer bo pa izvrstna zabava. Pridite!

Visoke tožbe

Mrs. Virginia Landesman, 2584 Derbyshire Rd., je vložila na sodnji tožbo za \$100,000 odškodnine, katero naj plača Western Reserve univerza. Mrs. Landesman je prisostvovala v letu 1928 neki baseball igri univerze, ko je padla s tribune in dobila velike poškodbe. Njen mož pa toži univerzo za \$25,000 odškodnine, ker je tekmo poškodbo žene izključen od družbe svoje žene.

BREZ STRAHU

Zadnje par dni so se v naselbini razširile popolnoma neosnovane govorice od strani nekaterih oseb, da slovenska hranilnica in posojilnica, The International Savings & Loan Co., ki ima svoj urad na 63. cesti in St. Clair Ave., v lastnem poslojpu, kaže ni solventna. Seveda je nekaj oseb to besedičenje brez vsake podlage takoj vzelo za resnico, pa je prišel eden ali drugi v urad posojilnice, da se mu izplača svota, tam naložena. Poslovanje posojilnice, ki se nahaja pod strogo državno kontrolo, je tako, da naklada ves denar na prve vknjižbe, in če ljudje kar naenkrat pridejo v večjem številu in zahtevajo svoj denar, je pač nemogoče takoj vsem ustreči, kajti posojilnica ima svoj denar zelo varno vloženo pri nad 1,000 slovenskih hišnih posetstnikih, katerim ne more čez noč prodati hiše, da pride do denarja, dasi je denar absolutno varen. Kaj bi vi naredili, dragi nam, ako pride v vašo hišo nepričakovano 50 gostov, ki zahtevajo večerje in pijače? Rekli boste, počakajte malo, ne moremo kar naenkrat! Vsem bo postreženo, samo malo potrpljenja! Tako je tudi s finančnim zavodom, ki ima denar na prve vknjižbe. Največje banke v mestu so prisločile slovenski posojilnici na pomoč, in "Ameriška Domovina," vaš časopis, ki je tu, da brani vaše interese in vam razjasni položaj kot je resničen in pravilen, vam svetuje, da bodite mirni, ker je slovenska posojilnica solventna in bo gotovo ravno tako točno in pošteno tudi naprej poslovala kot je doslej. To smo napisali v vašo korist iz najboljše prepričanja in iz ljubezni do naroda in narodnih zavodov, katerim lahko absolutno zaupamo.

landu je videl že sijajne množice v svoji dvorani, toda kot se obeta za nedeljo, enakega shoda še nismo imeli. Narodni Dom sam ima prostora s stojišči in sedeži za 3,000 oseb, toda to še ni dovolj. Naroda mora priti od vseh strani. Navzočih naj bo vsaj do 5,000 oseb. Glavna stvar je, da se narod pokaže kot enoten, enega mišljenja, in Amerikancem imponira velika masa naroda, da bodo znali, da se znamo potegniti za svoje pravice, kadar teče po nedolžnem slovenska kri.

Shod se prične popoldne v nedeljo ob pol dveh. Naj ne manjka nikogar. Odbijmo ta napad Italijanov, ki nas sramote pred svetom, da smo barbari, teroristi in nasprotniki kulture. Pokažimo, da smo več vredni kot trinogi, ki drže v strašni sužnjosti 800,000 članov slovenskega in hrvatskega naroda v Primorju. V nedeljo na shod!

Stari Turk pobit ob brzega avtomobilista

New York, 26. sept. Zaro aga, dozdveni turški Metuzalem, ki trdi, da je star 156 let, in ki je julija meseca dospel v Zed. države, da se kaže okoli in naredi nekoliko denarja, je včeraj bil zadef od avtomobila, ko je čakal na ulično karo, da se popelje domov. Avto ga je sunil v nogo, da je padel, pri čemur je dobil obe nogi zlomljeni in tudi druge poškodbe. Odpeljali so ga v skrajno kritičnem stanju v njegov hotel, kjer ga ležijo zdravniki. Zadeti ga je moral neki avtomobil milijonarja, ki se ni zmedel za nesrečo, pač pa odpeljal naprej.

Avstrijski kabinet je resigniral

Dunaj, 26. sept. Kabinet kanclerja avstrijske vlade, Johann Schobra, je danes resigniral. V tujezemskih krogih se govori, da bo odstop vlade silne škode za Avstrijo. Vsi načrti za novo posojilo in razne gospodarske izboljšave so padli v vodo. Odstop kabineta je pripisati sporu med Schobrom in med načelnikom krščansko-socialne stranke. Herr Miklas, predsednik republike bo poveril novo vlado najbrž voditeljem krščansko-socialne stranke.

Iz bolnice

Mrs. Mary Supan, 1085 E. 68th St., se je vrnila domov iz bolnice. Prestala je dve operaciji v bolnici. Prav lepo se obiskuje prijateljev in prijateljic za obiske v bolnici in za cvetlice.

Ranjen v službi

Ko je policist Wesebaum na Superior postu diragal promet avtomobilov, ga je zadef eden izmed avtomobilov in mu prizadajal težke poškodbe. Odpeljati so ga morali v bolnico.

Miles Heights

Vasica Miles Heights bi se rada priključila Clevelandu. Nabrali so za to 596 podpisov. O tem bo odločevala mestna zbornica v ponedeljek.

Salvation Army

Nepoznani zlikovci so vlomili v blagajno Salvation Army na 2179 E. 55th St. in odnesli \$200 v gotovini. Salvation Army podpira siromake.

* 33 milijonov telefonov je na svetu, od tega v Ameriki 60 procentov.

Mož in žena sta naredila medsebojno pogodbo, da gresta skupno v smrt

Seville, Ohio, 26. sept. V neki nepristopni, gosti z gozdom obraščeni soteski v bližini Hinckley, Ohio, je 40 letni Herle Immel, poznani kokošjerejec, včeraj ustrelil svojo ženo, nakar je sam sebi končal življenje. Trupla obeh so našli danes, potem ko so sosedje oba pogrešali z njih doma tekem 24 ur. Skrbni radi denarja so povzročile, da sta mož in žena naredila pogodbo, da gresta skupno v smrt. Mrs. Immel, ki se je z možem skupno pripeljala v avtomobilu do usodepolnega mesta, je očitno zapustila avto in korakala navzdol v sotesko, kjer se je vsedla na neki štor. Truplo moža so našli nekaj čevljev proč od trupla žene. Takoj zraven trupla je šerif našel dve vreči, o katerih misli, da sta jih zakonska prinesla s seboj, da si zakrijeta obraze pred streljanjem. Nobena vreča ni bila rabljena. Toda blizu vreč so dobili puško in 23 nerabljenih nabojev. Mož in žena sta zapustila svoj dom okoli 9. ure jutraj, včeraj, kmalu potem, ko so otroci, dva sina in ena hči, 13, 11 in 7 let stari, odšli v šolo. Peljala sta se 18 milj daleč iz Seville v Hinckley. Predno sta zapustila hišo, sta napisala pismo, naslovljeno na sorodnike. V pismu pišeta, da naj sorodniki vporabijo njih zavarovalnico, da vzgojijo otroke in tudi izražajo željo kateri sorodnik naj vzame tega ali onega otroka. Oba sta bila iz jako dobre poznane družine v Seville. Odsotnost moža in žene so opazili drugi dan po zginutju, in šerif dotičnega okraja je naprosil radio postaje v Clevelandu, da iščejo oba zakonska. Našel ju je neki George Emmet, ki je tam okoli nabiral gobe.

Argentina si sposodila \$50,000,000

Buenos Aires, 24. sept. Začasna vlada republike Argentine si je izposodila v New Yorku \$50,000,000. Posojilo traja eno leto in nosi pet procentov. Argentina še nikdar ni dobila takih lahkih pogojev za posojilo kot to pot.

V Nemčiji se zopet širi brezposelnost

Berlin, 26. sept. Število brezposelnih v Nemčiji stalno narašča. Danes se računa, da se nahaja v Nemčiji do 3,000,000 brezposelnih. Tekom zadnjih dveh tednov je najmanj 100,000 nadaljnjih delavcev zgubilo delo. Število onih, ki dobivajo podporo radi brezposelnosti, je naraslo na 1,962,000.

Ford je krepko zavrnil nemške fašiste

Berlin, 26. sept. Ko se je Henry Ford včeraj mudil v Monakovem, so mu zastopniki nemških fašistov naznanili, da bi radi videli, če bi podprl nemške fašiste s tem, da bi jim naklonil 20 milijonov mark. Ford je bil zelo nevoljen radi te zahteve, se je nevoljno obrnil od prosilcev in rekel, da za enake stvari nima niti volje niti denarja.

Zahteva preiskavo borznih spekulacij

Chicago, 26. sept. Kongresman Sabath, demokrat, je izjavil danes, da bo zahteval kongresno preiskavo glede borznih spekulacij, ki so očitno povzročile sedanjo gospodarsko krizo v Ameriki.

Italija se pripravlja na vojno proti Franciji in Jugoslaviji

Bruselj, Belgija, 26. sept. Belgijski senator, Louis de Bruckers, je danes tekem pričevanja na sodnji, javno izjavil, da se Italija pripravlja na vojno proti Franciji in proti Jugoslaviji. To izjavo je podal tekem sodne obravnave, ki se vrši proti Fernando de Rosa, ki je obtožen, da je hotel umoriti laškega prestolonaslednika Humberta, ko se je pred meseci mudil v tem mestu. Ta izjava senatorja je vzbudila splošno zanimanje in začudenje, zlasti, ker obstoji med belgijsko in laško kraljevo hišo tesna vez, ker je laški prestolonaslednik poročil hčer belgijskega kralja. "Vlada fašistov predstavlja pravo vojno nevarnost za vso Evropo," je nadaljeval senator. "Tu nimamo na zatožni klopi morilca de Rosa, pač pa fašistovski režim." Druga priča je bil bivši laški ministerski predsednik Nitti, ki je velik nasprotnik fašistov. Pričal je, da Ferdinand de Rosa ni oddal strela, da bi ubil Humberta, pač pa da bi izrazil pozornost sveta na skrajno brutalne in žalostne razmere, ki vladajo v Italiji pod vlado fašistov.

Poročila o velikih nevihtah na zapadu

Des Moines, Ia., 26. sept. Posamezni deli držav Iowa, Kansas, Missouri, Oklahoma in Illinois so bili danes hudo prizadeti od silovite nevihte, ki je obiskala te države. Mnogo oseb je bilo ranjenih in silna škoda je bila povzročena. Ubit ni bil pa nihče. Obilno deževje je spremljalo nevihto. V Iowi je padala toča debela kot kokošje jajce. Iz Abilene, Texas, se pa poroča, da je tam vladala silna vročina. Toplomer je kazal 100 stopinj.

Marec ubil pasanta

Ko je policist Frank Marec se včeraj peljal iz službe proti domu, je na Orange Ave. in 14. cesti zadef nekega nepoznanega moškega tako, da ga je na mestu ubil. Policija je oprostila Marca, ker je dotični direktno stopil pred policistov avtomobil.

Prva žrtve lova

Nevarno je bil obstreljen včeraj na lovu na veverice Frank Novak, ki stanuje na 4405 Alpha Ave., Cleveland. Obstrelil ga je njegov prijatelj, ko je čistil puško. Nesreča se je pripetila blizu Ashtabule.

Krasna igra

Pod režijo Rev. M. Jagra se uprizori v nedeljo, 28. septembra, v dvorani S. N. Doma krasna Finžgarjeva igra, povzeta iz narodnega življenja, pod naslovom "Razvalina življenja." Značaji v tej igri so tako čisto začrtani, tako globoko posneti iz našega življenja, da mislimo, da imamo pred seboj res kos našega domačega življenja, ko opazujemo posamezne igralce na odru. Vse vloge te igre so v jako spretnih rokah, in režija Rev. Jagra garantira prvostveno uprizoritev. To je nekaj začetek letošnje igralske sezone in so rojaki od blizu in daleč prijavno vabljeni.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ...\$5.00 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 centa.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 227. Sat. Sept. 27th, 1930.

Sodba Evrope o tržaški sodbi.

Ponedeljkova izdaja "Českega Slova" popisuje v daljšem članku zadnje trenutke tržaskih žrtev in pravi med drugim:

"Po došlih poročilih je ugotovljeno, da je bila obsodba v tržaškem procesu izrečena že rano zvečer. Na ukaz Rima pa je bilo zabranjeno razglasiti sodbo do poznih nočnih ur. Italijanska uradna "Agenzia Stefani" je dobila dovoljenje, da sme v inozemstvu razširiti vest o obsodbi šele po polnoči. Vsi obsojeni in ustreljeni Slovenci so mladi ljudje, ne veliko čez 20 let. K sodni razpravi so bili dopuščeni samo fašistični novinarji, a vsa sodna poročila o procesu so fašističnega izvora. Dasi so zelo tendenciozna, izhajajo iz njih, da so se obtoženci prav junaško držali. Tudi po obsodbi so bili vsi zelo junaški.

Obsojenci so bili okoli dveh ponedeljk prebujeni in sporočeno jim je bilo, da se bo smrtna kazen izvršila zarana istega dne. Noben od štirih nesrečnejšev na to sporočilo ni odgovoril niti besedice. Nato so bili vsi štirje odgnani po cesti v Bazovico. Vsi obsojenci so ves čas svoje zadnje poti molčali in niso dali odgovora na nobeno vprašanje. V Bazovico je došel žalostni sprevod šele po četrty uri zjutraj, a usmrtnitev so izvršili jedva ob 5:45. Obsojenci so šli v smrt mirno. Zavrnilo so tudi odgovor na vprašanje, če imajo še kake poslednje želje. Povelje za salvo je bilo dano povsem nepričakovano, da se obsojenci niti zavedli niso, da so bili umorjeni od zadaj."

List zaključuje svoje poročilo takole: "S svojim krutim početjem hoče fašizem svet prevarati in ga prepričati o svoji notranji sili, kar pa se jim ne bo posrečilo. Nedavno so morali na turinske ulice s strojnimi puškami, da se branijo ljudskega gneva. Protifašistične demonstracije so izbruhle tedaj v vseh severnoitalijanskih mestih. Še pred enim letom se ni nihče upal dvigniti glave proti fašizmu, danes pa se stavijo na ulicah barikade. Tržaška obsodba in izvalno usmrčenje jugoslovenskih mladeničev je znak blaznosti, ki je predhodnica bližnjemu koncu."

Ruski emigrantski list "Rulj" poroča iz Rima o tržaški smrtni obsodbi precej podrobno in objavlja tudi govor državnega tožila, ki je poudarjal, da pripadajo obtoženci slovenski in hrvaški narodnosti in kulturnim organizacijam, ki so še nedavno legalno obstojale. Proces, pravi "Rulj," se pojavlja kot izraz politike fašistične vlade, ki hoče uničiti slovensko manjšino v Italiji.

Tudi ruski emigrantski list "Poslednje Novosti" v Parizu pristavlja svojemu poročilu o tržaškem procesu, da se je Italija s tako obsodbo že enkrat izkazala. Ta grozna obsodba ni iznenadila nikogar, ker je bilo že vse sojenje tako, da je bilo treba pričakovati obsodbe Slovanov, ne po vesti, pač pa iz političnih oziror.

Tukajšnji listi objavljajo proglas osrednjega odbora Italijanske lige za zaščito človeških in državljskih pravic. Proglas pravi med drugim:

Z gnusom smo zaznali vest o izvršeni smrtni kazni izrečeni po italijanskem sodišču za zaščito države, ki je še enkrat poteptalo čast Italije, ki je pod svojim prejšnjim režimom odpravila smrtno kazen. To sodišče je izpostavljeno gnusu vsega mednarodnega javnega mišljenja zaradi svojega prekega sode, ki ne pozna jamstva, kakršno daje redno sojenje. Ta sistem je posebej obremenjen s črnimi srajci, ki delajo po nalogu fašistične vlade. To so dejstva, ki izzivajo upor drugih proti nečloveškemu barbarstvu, tiranskemu fašizmu, ki je za vse to odgovoren. Osrednji odbor italijanske lige za zaščito človeških in državljskih pravic opozarja še enkrat na opasnost, ki preti mednarodnemu miru in civilizaciji zaradi pritiska, ki ga izvršuje fašizem v državi tako na italijanski element, kakor tudi na manjšine drugih narodnosti.

D O P I S I

Cleveland, O. Cenjeno uredništvo: — Poletna sezona se bliža svojem koncu in zdaj se bo uveljavila jesenska sezona. Ptice-selilke se že zbirajo v velikih jatah, pripravljene, da odlete v toplejše kraje. Tudi letoviščarji bodo kmalu zapustili svoje kabine ter se vrnili v mesto. Izletniki, ki so trumoma obiskali staro domovino, bodo kmalu nazaj; večinoma smo že tu.

Krajev, kjer je naša "ekspedicija" hodila, ne bomo vseh opisovali, temveč samo nekaj bolj znanih. — Najprej smo šle v prestolico Slovenije, belo Ljubljano, potem pa v našo rojstno vas Rakek, katero smo kmalu videli po dolgih 25 letih. Tam smo zopet objele ljube starše in sestro ter sorod-

Toda sreča nam ni bila mila, kajti jezero je bilo suho kot Sahara. Prišle smo namreč mesec dni prepozno, zato smo se potem podale v vas Jezero, k sorodnikom, kjer so nam pripravili za kosilo suhe ribe, ki jih imajo Jezerci zmerom v dimniku, da so takoj pri rokah, kadar nanese potreba. To vam je bila pečenka! Drugačnaka kor Jakatova v Kanadi, ki mora z žarnico posvetiti, da jo prime. Potem smo se podali v Slivnico, katero so fantje v onih časih nazivali "Šunka," pa če verjamete, al' pa ne. — Pa vprašajte Andreja Semiča ali pa Antona Logarja, pa boste videli. —

Nato smo hotele videti jugoslovansko mejo in italijanske fašiste, katerih pa ni bilo. Nato nas je vodila pot proti vsem Martinjak in Grahovo, kjer pa ni bilo za nas nič pomembnega. Od tam gremo v Žerovnico, kjer je France Lunka pod mostom rake lovil in ribaril, pri čemer je imel za partnerja šefacovega Jožeta.

Nato smo odšli proti Gor-njem Jezeru, ker smo hoteli videti, kako je bilo uničeno in s pomočjo ameriških prispevkov spet tako lepo urejeno, prav po okusu današnjega časa. Vasi je zelo lepa; vse je moderno urejeno za izletnike, ker je tik Cerkniškega jezera. Ljudje so zelo vljudni in gostoljubni. Nato nas je naša pot peljala proti Križni gori; hoteli smo videti tisti zvon, čigar vrv so romarji z zobmi držali, kadar so zvonili, za kar so dobili sto dni odpustkov. Tako so svoje čase tisti zvon sukali tudi Mahnetovi izpod Slivnice, ki imajo še dandanes tako dobre zobe, da lahko kosmate rake jedo.

Čez Križno goro jo pa mah-nemo v Loško mesto, da vidimo, če je tam še tista železna klop, kjer so se fantje tiste čase zbirali in dekletom pesmice prepevali. "Dalje smo hotele tudi videti, če že "štriti kara" vozi po Loški dolini. Tako o namreč vedno pravi Mr. Znidaršič, kadar kokeži na raznju vrti, (če verjamete, al' pa ne)

Iz Loške doline pa nazaj na Rakek na padnevni počitek, potem pa hajd naprej proti prestolici Slovenije, beli Ljubljani, katero smo si ogledale s starega gradu. Ko pa nas je začel železdec nekaj opominjati, smo krenile na Vič k sorodniku Francu Kromarju, ki ima tam izbornu gostilno in vinsko trgovino na debelo. Oh, kako izvrstno smo bile postrežene z okusnimi jedili in izvrstno kapljjo! Še zdaj se nam po vsem tem slane cede!

Od tam smo se podali na Brezje, kjer smo kupile odpustke, da jih razdelimo v Cerknici; tudi nekaj ribniške suhe robe je bilo zraven. Od tam pa hajd na Bled, gledat jugoslovanskega Aleksandra in njegove prince, ki se mude tam na letovišču. Nato zopet nazaj domov, da si nekoliko oddahnemo.

Ko smo se nekoliko odpočili, smo pa rekle: "Zdaj pa še malo preko meje, pogledat, kaj delajo naši zasužnjeni tratje pod fašistično peto." — Podale smo se v postojnsko jamo, ki je znana po vsem svetu in ki je zdaj v fašistični oblasti.

Vsakega Slovana mora prestreči v dno srca, ko vidi, kako tuje gospodari na slovenski zemlji. — Iz Postojne pa dalje proti Vipavi, po Vipavski dolini. Tudi tukaj se ti trga srce, ko vidiš črnosrajčnike, ki takoj premerijo tujca od vrha do tal. Pot nas je privedla do nekega vojnega pokopališča, kjer vidiš na tisoče in tisoče grobov in križev. Ta prizor ne gre človeku iz spomina, kajti tukaj počiva cvet naroda.

Nato smo krenili proti Nabrežini in Trstu, največjemu pomorskemu pristanišču bivše Avstrije. Zdaj, pod fašistično vlado, pa je tako velika razli-

ka kakor noč in dan. Mesta ne bomo opisovali, zakaj odšle smo kakor hitro nam je bilo mogoče, samo da nam ni bilo treba gledati črnosrajčnikov, ki jih je tam kakor vrabe na vaških ulicah. Naš avto je nato oddrdal preko Opčine, Sežane, Postojne in čez mejo na Rakek, kjer smo se zopet malo odpočile ter se iznebile fašističnega duha.

Zdaj pa preidimo na zlato poroko, katero opisati je bil naš namen. Gledale bomo, da bomo kratke, ker se bojimo, da nam bo Jaka rekel, da si toliko pravice vzamemo, pa nič ne de, ker hočemo povedati, kar smo se namenile, toda to pa rečemo — pa če verjamete, al' pa ne, — da škarje pusti pri miru.

Dan 6. julija bo ostal v spominu vseh vaščanov, ki so bili na tej slavnosti in ki so spremljali po cesti zlatoporočena in povabljenca. — Zlato poroko sta praznovala ter si prisegla ponovno zvestobo do groba gospod in gospa Ivan Gabrenja, v navzočnosti treh hčera — Fany Štrukelj, ki je na domu, ter Ane Kromar in Ivane Martinčič, ki sta došli iz Amerike, da proslavita ta lepi jubilej svojih staršev, ki so še čili in zdravi. Ker leta teko in se morda ne vidimo več, sva se odpravili v domovino, zlasti še, ker nama je pomagal najin brat, ki ni mogel odpotovati, kriti stroške.

Dne 6. julija, zgodaj zjutraj, so možje in fantje postavili mlaje s slavalokom, ki je nosil lep napis. V povorki, v cerkvi in na svatbi so bili sledeči udeleženci: — Godec Ivan Štrukelj in Hermina Lavtižar Štrukelj in Hedmina Lavtižar (druga se je nahajala z materjo Mrs. Mary Lautižar na obisku v Cerknici), gospa Marjeta Leskovec, sestra zlatoporočence, in njena družina. Dalje so bili g. Josip Martinčič in soproga, g. Anton Kebe in soproga, sestrinici Ivanka in Mici Jerina in o b a gospoda, Ivan Krnc in soproga, gospod in gospa Podobnik, g. in ga. Andrej Bombač, gospod in gospa Janko Podboj, gospod in gospa Franc Gabrenja, gospa Antonija Kobe, g. Ivan Fatur, gospod in gospa Franc Pirc, gospodična Mici Klančarjeva, finančni stražnik g. Šuler, g. dekan Ivanc in g. kaplan Kerov. Z lepimi besedami je orisal življenje zlatoporočencev, tako da je privabil marsikomu solze v oči. Po sv. maši je krenila vsa družba v povorki na mesto, kjer se je imela vršiti slavnost, in sicer pri gospodu Francu Pircu. Razumljivo je, da gledalec ni manjkalo. Tam se je nadaljevala gostija do desetih zvečer. Med slavnostjo smo prejeli brzojavko od gospoda Gabrenja, v kateri čestita zlatoporočencema ob priliki njunega jubileja. Prispelo pa je tudi mnogo drugih čestitk. Sledili so razni govori; prvi govornik je bil gospod dekan iz Cerknice, g. Ivanc, in g. kaplan Kerov, Mr. Andrej Bombač in drugi. Zaključni govor je imel sorodnik g. Ivan Fatur.

Ob desetih zvečer je šla vsa družba na veselico in Sokolski dom, kjer se je vršila prireditel Gasilnega društva, ki je imelo ta dan blagoslovitev svojega Gasilnega doma. Tako smo se zabavali in veselili pozno v noč.

Ta dan bo ostal vsem v spominu, kajti ljudstva je bilo vsepolno iz bližnjih in daljnih krajev, več požarnih bramb in Sokolov.

Najprej naju veže dolžnost, da se zahvaliva gospodu in gospe Pircu za tako imenito postrežbo; torej lepa hvala! Dalje se zahvaliva vsem ostalim, ki so bili prisotni, kakor tudi onim, ki so bili povabljeni, pa niso mogli priti, ker so bili zadržani; storili ste vsi svojo dolžnost, ste pa poslali lepe darove. Posebna zahvala gre tudi najinima sestricama, ki sta dospeli, ena z Jesenic, druga pa iz Zagreba. Hvala vsem in prav tako Janku Podboju in njegovi soprogi, ki sta dospela iz Ljubljane, da se povese-lita v krogu svojih dragih starih prijateljev. Iskrena hvala vsem za vašo vljudnost in požrtvovalnost. Povsod, kjer smo hodile, smo bile prvovrstno postrežene. Naj bo na tem mestu izrečena najiskrenejša zahvala vsem in bodite vsi pristrčno pozdravljeni!

Vam pa, dragi starši, želimo še mnogo let zdravlja in veselja med svojimi sorodniki in prijatelji! Pozdravljeni vsi skupaj!

Ana Kromar,
Jennie Martinčič.

Nottingham, O. Tudi jaz želim napisati nekaj novic iz naše Ljubljane, kakor tudi nekoliko o preteklosti.

Ko smo prišli v to deželo, je bila naša prva želja, da bi dobili delo, potem je bila naša pot v cerkev, pot naše mladine pa v farno šolo. Zdaj pa se nič več ne sliši, da bi se ustanovila kje kaka nova župnija. V Zedinjenih državah je trideset slovenskih župnij in dvajset mešanih, kjer so tudi slovenski duhovniki. Vidimo torej, da je več slovenskih naselbin brez svojih župnij. Naselbine ne prestopajo rastejo, z njimi pa tudi javne šole. Med te nove naselbine je prištevati tudi našo, v okolici 185. in 200. ceste. Tukaj prebivamo večinoma Slovenci, ki smo se priselili sem iz bližnjih župnij, in vendar nimamo še svoje župnije, niti ne svoje šole. Imamo pa tri javne šole, ki so v naši bližini ter oddaljene druga od druge kvečjem deset minut hoda. V teh šolah je na stotine naših otrok.

Večkrat kak dopisnik iz naše naselbine omeni, da imamo tudi cerkev. Res je, da je najbližja naše naselbine cerkev sv. Pavla, kamor jih hodi tudi največ k maši. Dotična fara je bila ustanovljena pred več kot tridesetimi leti, ko ni bilo še nobenega Slovencev v tej okolici. Osemindvajset let že jaz poznam to cerkev, pa ni druge izpremembe, kakor da je stara od zunaj in od znotraj in bi človek mislil, da je zapuščena. Pokopališče prav tako. Trava in drugo je višje kakor nagrobni spomeniki in nikogar ni, da bi tu kaj očistil. Kaj je vendar vzrok, ko je župnija že toliko let ustanovljena, da ni nobenega napredka? Jaz mislim, da to-le: Pred več leti je bila neka od Slovencev ustanovljena župnija, nakar so se tudi drugi narodi vmes vrinili, in od tistega časa je fara bolj nazadovala kakor napredovala, dokler se ni cerkveni odbor zavzel, da je druge narodnosti odstranil, od takrat pa je dotična župnija ena najbolj trdnih v Ameriki.

Opazovalec.

Collinwood, O.—Rojaki Slovenci in sploh Jugoslavlani! V nedeljo bo torej prišel tisti zaželjeni dan, ko bomo dali duška, vsaj deloma, tugi in gnevu, ko bomo zbrani v Slovenskem Narodnem Domu, da protestiramo nad nečloveškim mučenjem naših krvnih bratov pod italijanskim peto. Naredimo protest in pošljimo ga v svet, naj sliši ves civilizirani človeški rod, da so laški fašisti z njihovim fanatičnim Mussolinijem še vedno barbari, 1.000 let za luno. Dajo našemu bednemu narodu prostost in pravico do svojega naj-

dražjega imetja, do milega materinega spomina in našega slovenskega jezika. Zdržimo se tudi mi z Čehoslovaki in Grki in kupujemo nobene stvari, katere prihaja iz tiste dežele, kjer streljajo in mučijo naše muč-nike. Kjer je kak napis na zabojih o špagetih, laških salamah, ali kaj drugega, ne kupovati istega. In s tem, če že ne z drugim, jih bomo vsaj malo opozorili in se maščevali. Govorimo vedno naši mladini in kjer nanese prilika, o naših slovenskih mučnikih. Kot nismo pozabili našega dragega Gortona, tako imejmo vedno v spominu še zadnje štiri naše mlade žrtve. Predstavljajmo si duhu, kako so iste sodili, in kako je bila vsa kletla laška sodrga oborožena in zahtevala njih mlada življenja in kako so potem na nje zvezane streljali v hrbet.

Lahi so to pot pokazali pred vsem civiliziranim svetom, kakšni barbari da so. Sramota, ki je to pot padla na nje, bo ostala neizbrisana, a kri naših muč-nikov pa vpije in bo vpila po maščevanju, dokler se isto ne izvrši. Osvete željni.

Kraševac.

Newburg, O.—Od nekdanj stanuje tukaj rod, če ve kdo za drugega, pove naj od kod. Tako je pel pred sto leti naš slavni pesnik Vodnik. S temi besedami je povedano, da smo Slovenci stari naseljenci. Da je zgodovina slovenskega naroda vedno škropljena s krvjo, to nam pričajo še danes podrti gradovi, obrambni tabori proti Turkom, ki so morili in požigali.

Če smo sedaj kaj na boljšem,

Rev. M. Jager:

ZAKAJ PRIREJAMO IGRO "RAZVALINA ŽIVLJENJA"?

V osebni režiji se prireja, v moji. Pa ne bo to v docela osebnem korist, marveč posredno tudi v korist svetovidskega Orla in tudi nove cerkve. V zadnjih letih je začel Orel intenzivnejše gojiti telovadbo in sport. Telovadno članstvo in naraščaji so presegli število 250. Seveda je bilo zato treba prirediti dvorano v novi šoli sv. Vida v telovadnici, nabaviti si razno telovadno in sportno orodje in priprave.

Ni bil to proč vržen denar, saj v slučaju, da bi prenehal Orel z delovanjem, rabi telovadnico šola kot taka, kar povzdigne njeno vrednost. Saj vidimo, kako se vedno bolj prireajo po raznih šolah telovadnice, vpljuje telovadba kot obvezni predmet. V nabavo tega, za razvoj Orla potrebne orodja in priprav sem založil jaz precejšnjo svoto, ki sem si jo moral seveda osebno izposoditi. Prepričan sem bil, da jo bo Orel, če bo krepko deloval, v dveh sezonah lahko vrnil. Res mi jo je Orel v nekaj več ko eni sezoni vrnil v višini nekaj nad dve tretjini. Orel pa želi sedaj, ko bodo društva nakazovala za novo cerkev sv. Vida večje svote, da bi tudi on zbral večji znesek za novo cerkev. Na drugi strani je pa tudi meni težko čakati na povračilo dolga, ker moram i jaz sam plačevati obresti in vračati dolg. — Da bi torej pomagal Orlu čim preje poravnati dolg za nabavo telovadnega orodja in oderskih naprav, da bi

to smo videli sedaj, ko je tržaška sodnja obsodila štiri mlade Slovence v smrt in takoj izvršila svoje nesramno delo. Pregarjanje ubogih primorskih Slovencev od strani fašizma je kruto in nesramno in ni čuda, če komu, ki čuti ljubezen do svoje grude in ki nosi v srcu materin jezik, ki so mu svete narodne tradicije, zavre kri.

Tako so padli naši mladi junaki kot žrtve narodne zavesti, in druge ječijo daleč v italijanskih ječah. Globoko sožalje moram izreči ob strani njih svežih grobov. Dobro mi je znano mesto, kjer počivajo. Nekolikokrat se mi je oko oziralo v tisti hrli pri Bazovici, kjer je zemlja pila kri naših mučencev.

Ako bi italijanska vlada dala zasedenim Slovincem njihove ekonomske pravice in ne silila svojega fašizma, ne bi bilo teh grozodejstev. Primorski Slovenci so vedno imeli svoje boje ob meji z Italijani, zato so pokazali svojo zavednost. Imeli so najboljša prosvetna društva in spominjajo me pevski zbori v Skednju, pri sv. Ivanu, v Dolini, v Bazovici in drugod. Kdo bi si bil mislil takrat, da se bo tako obrnilo, da se bo morala ta zavedna in trdna kraška kri pokoriti Mussoliniju in njegovi fašistovski propagandi. Zastonj so padli naši slovenski fantje v svetovni vojni, ker je še slabše sedaj, kot je bilo prej. Zato ne smemo pozabiti teh naših narodnih mučnikov. Vzdignimo protest proti njim, ki so jim izkopali prežgodnji grob.

F. Penko,
10102 Reno Ave.

tako mogel Orel čim večji znesek zbrati za cerkev, zato prirejamo to igro: "Razvalina življenja." Ves preostanek bo šel na odpis dolga za telovadno orodje. — To je prav na kratko naveden vzrok te prireditve. Ni torej le v osebno korist, ampak tudi v korist Orla in nove cerkve. Zato upam, da boste cenili, rojaki v obilnem številu posetili to predstavo.

V igri nastopijo: Miss M. Hudolin, Mr. M. Kolar, Mrs. Perpar, Mr. F. Sodnikar, Mr. J. Sušnik, Mr. in Mrs. Tomažin, sami preizkušeni igralci, ki so skoro vsi prav mnogokrat z uspehom nastopali v igrah, nekateri že skozi dolgo vrsto let in so rojakom, ki posejajo predstave, prav dobri in prijetni znanci. Tem potom se tudi lepo zahvalim Društvu sv. Marije Magdalene, ki mi je blagohotno prepusilo dvorano, ki jo je imelo za to nedeljo najeto. Zato pa spoštovane članice tega priljubljenejšega društva najvključne vabim, da to nedeljo zvečer vseeno pridejo v Narodni Dom, če ne na svojo, pa na našo prireditev. Se bodo tudi zabavale. Začetek bo prav točno ob 8. uri zvečer. Konec kmalu po 10. uri. Vstopnice se dobe v predprodaji pri Mrs. Kushlan in sežite po njih, da si zagotovite boljše prostore. Zaradi splošne krize je število dražjih vstopnic zmanjšano, število cenejših pa povišano.

ODGOVOR NA NAPAD, IN KATERA POT NAJ SLEDIMO, DA PRIDEMO DO TEGA, ČESAR SI ŽELIMO

Z dne 23. septembra je bil v našem listu objavljen članek p o d naslovom: "Italijanska grozodejstva in J. S. Z." — V članku je mnogo besed, ki so zapisane iz provokatorskih namer, za diskreditiranje edine delavske slovenske politične organizacije, in to je Jugoslovanske Socialistične Zveze. Pisec omenjenega članka hoče prikazati J. S. Z. kot zavezništvo fašizma. Ne pove pa ne dejstva, da so se socialisti borili proti fašizmu in proti vsem, ki podpirajo fašizem direktno

ali indirektno, od pojava ter se bodo do konca z vsemi, ki teptajo svobodo delavstva ali svobodo narodnih manjšin. Borili se bomo toliko časa, da se iztrebi vso golazen iz človeške družbe, pa če je to dotičnemu piscu, ki se boji s svojim imenom podpisati, prav ali ne.

Ker pisec zavija na vse načine za diskreditiranje J. S. Z., pošiljam za priobčitev sledečo resolucijo, ki je bila sprejeta na osmem rednem zboru J. S. Z. v Detroitu, 1. julija t. l.

(Dalje na 3. strani).

HENRIK SIENKIEWICZ

POTOP

Iz poljske prevle
DR. RUDOLF MOLE

"Uganil sem, da si ti, gospod, ker so mi povedali, da si že v letih."

"Z dostojnim očetom vaše knežje milosti sem hodil v šolo, a ker je že od mladih let imel viteško nagajenje, sva bila dobra prijatelja, ker sem tudi jaz imel rajši sulico, nego latinščino."

Gospodu Stanislawu Skrzetuskemu, ki še ni dobro poznal Zaglobe, se je zdelo čudno, ko je slišal, da je Zagloba še večeraj v Upti pravil, da ni hodil s pokojnim knezom Krištofom, temveč s samim Janušem v šolo, kar je bilo neverjetno, ker je bil Januš znatno mlajši.

"No, prosim," je rekel knez, "je gospod rojen na Litvi?"

"Na Litvi," je odvrnil brez jecljanja gospod Zagloba.

"Torej sem uganil, da tudi ti, gospod, nisi dobil nobene nagrade, ker mi Litvini smo že navajeni, da nas krmijo z nehvaležnostjo. Za Boga! Če bi gospodi dal to, kar ji gre po pravici, tedaj bi meni nič ne ostalo. Toda taka je pač usoda! Mi žrtvujemo kri, življenje, premoženje, in nikdo nam za to ne pokima z glavo. Hal Težka stvar! Kakor sejejo, tako bodo tudi želi! Gospod, ti si torej pobil preslavnega Burlaja in si posekal tri glave pri Zbaražu?"

"Burlaja sem posekal jaz, vaša knežja moč," je rekel Zagloba. "Ker so pravili, da se ž njim ne more nihče meriti, sem hotel jaz mlajšim pokazati, da junaštvo še ni popolnoma zamrlo v ljudovladi. . . A kar se tiče treh glav, se je v gosti bitki že mogoče primerilo, toda pri Zbaražu je storil to nekdo drugi. . ."

Knez je molčal nekaj časa, potem pa je začel vnovič:

"Ali vas ne boli to preziranje, s katerim so vas poplačali?"

"Kaj se hoče, vaša knežja moč, tudi če se včasih človeku milo stori," je odgovoril Zagloba.

"Vaša knežja milost," je rekel urno in nekoliko ponosno gospod Skrzetusk, "nisimo prišli semkaj po nagrade in po sestva. . . Ker je sovražnik napadel domovino, ji hočemo torej iti s svojim zdravjem na pomoč pod poveljstvom tako slavnega vojskovodje. Moj brat Stanislaw je pri Ustju zrl na strahopetnost, nered, sramoto in izdajo, a končno na zmagovalje sovražnika. Tu bomo služili pod velikim vojskovodjem in vernim braniteljem domovine in kralja. Tu ne čakajo sovražnikov ne zmage ne trumfi, temveč porazi in smrt. . . Evo, zakaj smo prišli ponuditi svojo službo vaši knežji milosti. Mi smo vojak in se hočemo bojevati in se nam mudi v boj."

"Če je tak vaš namen, tedaj boste imeli svoje zadoščenje," je odgovoril knez. "Ne boste dolgo čakali, da si pojdemo najprej na drugega sovražnika, ker se moramo maščevati za vilenski pepel. Danes ali jutri krenemo v ono stran, in če Bog da, krvavo poplačamo storjeno krivico. Ne bom vas

dlje zadržal, ker ste potrebni počitka, a mene žene delo. A pridite zvečer v grad, morda se posreči pred odhodom še kak prijatna zabava, ker je nekaj žensk pribežalo pod naša krila v Kejdane. Gospod polkovnik Volodijovski, zavzemi se za drage goste, kakor bi bili v lastnem domu, in pomnite, kar je moje, je tudi vaše. Gospod Harasimovič, povej tam v dvorani zbranim gospodom bratom, da ne pridem, ker nimam časa, a nočjo izvedo vse, kar žele izvedeti. Pozdravljam va, gospodje, bodite prijatelji gospodu Radzivilu, ker mu je zelo ležeče na tem."

Po teh besedah je podal ta mogočni in ponosni gospod po vrsti roko gospodu Zaglobi, obema Skrzetuskima, Volodijovskemu in Harlampu, kakor bi mu bili enakovredni. Mračni obraz se mu je razjasnil s presrečnim in ljubeznivim nasmehom in ona nepristopnost, ki ga je navadno obkrožala kakor temen oblak, je popolnoma izginila.

"To je vojskovodja, to je bojevniki!" je govoril Stanislaw, ko so se nazaj grede prerivali skozi gnečo šlahte, zbrane v sprejemni dvorani.

"V ogenj bi skočil zanj!" je zavpil Zagloba. "Ali ste opazili, kako pozna vsa moja junaštva? . . . Vroče bo švedom, ko zarjove ta lev, a jaz mu pomorem. Ni ga njemu enakega v ljudovladi, a od nekdanjih bi se mogel kosati ž njim le edino knez Jeremija, a drugi gospod Koneiecpolski, oče. To ni navaden kaštelan, ki je kot prvorojenec zasedel senatorski stol in si niti hlače ni potrgal na njem, a že zadira svoj nos in imenuje šlahto mlajše brate in se da slikati, da bi jahaje nosil vsaj naslikano senatorstvo pred seboj, ko ga za seboj ne more videti. . . Gospod Mihael, prišel si do premoženja. . . Že se vidi, kdor se obregne ob Radzivila, ta si takoj pozlati odrgnjeno sedlo. Prej dosežeš to odlikovanje, nego pri nas četrte tepeke. Vtakneš roko z zaprtimi očmi v vodo, in že izvlečeš ščuko. To je gospod nad gospodi! Bog ti daj srečo, gospod Mihael! Zmedel si se kakor devica pri poroki, toda to nič ne de! Kako se že imenuje tvoje dosmrtno ime? Dudkovo, ali kako? Poganska imena imajo v teh krajih. Če le vržeš orehe ob steno, pa že napraviš ime vasi ali pa šlahčiča. Da bi bil le skupiček dober, ne bi bilo škoda si jezik izbrusiti."

"Zmedel sem se zelo, ti priznavam," reče gospod Mihael, "a kar praviš, gospod, da je tu tako lahko z nagradami, to ni res. Mnogokrat sem slišal govoriti stare vojske o kneževski skoposti, a sedaj se siplje neprilakovano ljubeznivost nad ljubeznivostjo."

"Zatakni si to listino za pas, stori to radi mene. . . A če se bo še kdo pritoževal radi kneževine nehvaležnosti, pa jo potegni izza pasa, pa ž njim njem. Boljših dokazov ne najdeš."

"Eno mi je jasno, da si izku-

ša knez pridobiti ljudi," je rekel Jan Skrzetusk, "in da ima gotove namere, pri čemer mu jih je potreba."

"Ali nisi slišal o teh name-rah?" je odgovoril Zagloba. "Ali ni povedal, da se pojdemo maščevati za vilenski pepel? Pripovedovali so o njem, da je izropal Vilno, a on hoče pokazati, da ne potrebuje tu-jeja, marveč da hoče še svoje dodati. . . To je lepa ambicija, gospod Jan. Bog daj še več takih senatorjev."

Tako se razgovarjajočo so dospeli zopet na dvorišče, kamor so prihajali vsak hip od- delki vojsk, trume oborožene šlahte, kočije z okoliškimi odličnjaki z ženami in otroki. Ko je gospod Mihael opazil to, je potegnil vse za seboj k vratom, da bi si ogledal prišlece.

"Kdo ve, gospod Mihael, danes je dan tvoje sreče. . . Mor- da se vozi med temi slahčan- kami tudi žena zate," je rekel gospod Zagloba. "Poglej, bli- ža se neka odkrita kočija, a v njej sedi nekaj belega. . ."

"Ne vozi se gospodična, marveč oni, ki me more poro- čiti ž njo," je odgovoril bistro- oki gospod Volodijovski, "saj spoznam oddaleč, da se bliža škof Parčevski z Bialozorom, vilenskim arhiđakonom."

"Kaj oni obiščejo kneza. . . kalvina?"

"Kaj jim je pač storiti? Če to zahtevajo javne zadeve, se pač morajo vdati."

"Ej, živahno je tu! Ej, tak truš!" je rekel radostno gos- pod Zagloba. "Človek je za- rjavel na vasi, kakor star ključ na gradu. . . Tu se spominjam boljših časov. Lopov sem, če še danes ne zasnimim kakega dekleta, kake lepote!"

Daljša beseda so mu pretr- gali vojak, stoječi na straži pred vrati; razvrstili so se v dve vrsti za sprejem škofa. Ta

pa se je peljal mimo, blago- slavljač na obe strani voja- ke in bližnjo šlahto.

"Knez je političen človek," je rekel Zagloba, "da tako spo- štuje škofa, da si sam ne pri- znava cerkvene oblasti. Bog daj, da bi bil to prvi korak k izpreobrnjenju!"

"E, iz tega ne bo nič. Po- kojna njegova prva žena se ni malo trudila, a ni nič dosegla, dokler ni umrla od žalosti. . . Toda čemu se škotje nežalide- jo? Zdi se, da prihaja zopet kak dostojanstvenik."

In res, v daljavi se je poka- zala cela vrsta oboroženih vo- jakov.

To so dragonci Ganchofa, poznani jih," je rekel Volodi- jovski, "toda vmes so nekake kočije!"

V tem so začeli ropotati bob- ni.

"Oho, zdi se, da prihaja ne- kdo, ki je višji od žmudskega škofa," je zaklical Zagloba.

"Čakaj, gospod, so že tu!"

"Dve kočiji sta vmes."

"Da. V prvi je gospod Korf. vojvoda vendenski."

"Res!" je zaklical Jan, "to- rej znanec iz Zbaraža."

In res, vojvoda jih je spo- znal, a naprej Volodijovskega, katerega je česče videl. Ko se je vozil mimo, se je sklonil iz kočije in vzkliknil:

"Pozdravljam vas, moji sta- ri tovariši! Evo, goste peljem sem!"

V drugem vozu z grbi kneza Januša, vpreženim s štirimi be- limi žrebci, sta sedela dva gos- poda krasne postave, oprav- ljena po tujem kroju, s širo- kokrajnimi klobuki, izpod ka- terih so jim padali jasni kodri lasulj na ramena, na čipkaste široke ovratnike. Eden, zelo debel, je nosil koničasto plavo brado in dolge kvišku štrleče brke, drugi, mlajši, oblečen popolnoma črno, je imel manj

viteško postavo, toda morda še višje dostojanstvo, zakaj oko- li vratu se mu je lesketala zla- ta verižica, ki se je končala z nekakšnim redom. Oba sta bila očitno inozemca, zakaj gledala sta radovedno na lju- di in na opravo.

"Kakšna vruga sta to?" je vprašal Zagloba.

"Ne poznam ju, nikdar ju še nisem videl," je odgovoril Vo- lodijovski.

V tem je prišla kočija mi- mo in ropotala preko dvorišča, da bi prišla pred glavno po- slopje, dragoni pa so ostali pred vrati.

Volodijovski je poznal ofi- cirja, ki je spremljal kočijo.

"Tokaževič!" je zakričal, "pojdi na, gospod!"

"Klanjam se, gospod pol- kovnik!"

"Kakšna bedra si neki pri- peljal?"

"To sta šveda."

"Šveda?"

"Da, in znamenita moža. De- beli je grof Loewenhaupt, a oni bolj suhi je Benedikt Shit- te baron von Duderhoff."

"Duderhoff?!" je rekel Za- globa.

"Kaj hočeta tukaj?" je re- kel gospod Volodijovski.

(Dalje prihodnjici.)

Pristopajte k domači
organizaciji, k S. D. Z.

GRDINA'S
SHOPPE

Popolna zaloga oblik
in vse opremo za nove-
ste in družice

Beauty Parlor

Vedno najmodernejši
ženski klobuki.

Trgovina zaprta vsako sredo pop-
okoli celo leto.

6111 ST. CLAIR AVE.

HENDERSON 7112
(M. Thu. S.)

GROZDJE

KAKOR ŽE VEČ LET

tako tudi letos bom imel na razpolago najfinejše grozdje
pa tudi sode. Ravno tako vam lahko postrežem z
najboljšim

MOŠTOM

Cene so pri nas vedno nižje kot kje drugje. Se
priporočam v obila naročila.

Anton Korošec,

1063 Addison Rd. Tel. HENDERSON 3320

MOŠT
in GROZDJE

Cenjenim rojakom naznanjam, da stiskamo fino
grozdje. Vljudo se priporočam vsem starim in
novim znanecem za obila naročila.

GROZDJE JE IZVRSTNO, CENE SO ZMERNE!

Ludvik Gustinčič

4526 St. Clair Ave. Tel. HENDERSON 6625

NAZNANILO IN ZAHVALA

Stužnim in globoko potrjim srcem moramo sporočiti vsem
sorednikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da nam je
nemila, nagla smrt vzela iz naše srede našega ljubljene-
ga soproga, oziroma očeta

JOHN SKUFCA SR.

ki je v Gospodu zaspal dne 1. septembra, 1930, v starosti 65 let.
Pogreb predraga rankega se je vršil dne 4. septembra iz hiše
žalosti na Calvary pokopališče.

Tem potom se najlepše zahvaljujemo za darovane vence
sledenim: Mr. in Mrs. Frank Ivancic, Nick Vidmar in družina,
družina Frank Zivoder Sr., družina John Perusek, Mr. in Mrs.
William Perusek, Mr. in Mrs. Vincent Perusek, Mr. in Mrs.
Frank Zivoder Jr., Mr. in Mrs. John Skufca Jr., Mr. in Mrs.
James Skufca, Alma Skufca, Albert Skufca, Lillian Skufca,
William Skufca, Elaine and Bobby Perusek, Jackie, Dicky, Buddy
and Ralph Skufca, Sonny in Kenneth Zivoder, Raymond Koss,
Patsy Hendricks, Mr. in Mrs. John Potokar, Wayne Lingafelter,
The Euclid Rifle Club, The Hirsch family, družina Jadrich,
Eddie Kossack, družina Miklavcic, Mr. in Mrs. Martin Poljanec
in Mr. Prijatelj, Madison, O., Mrs. Zell; in družina, Mr. in Mrs.
A. Dekalich, družina Pucel, Mrs. Hendricks, Steve Stevenson,
Anton Mirtic, Mrs. Robinson, Mr. in Mrs. Suhadolnik in družina
iz Wickliffe, Mr. in Mrs. Jerome, Mr. in Mrs. Epich, Mr. in Mrs.
Langshaw, Mr. in Mrs. Fuller, Mr. in Mrs. Evis, Mr. in Mrs.
Helmderinger, Mr. in Mrs. Herick, Mr. in Mrs. Casslar, Mr. in
Mrs. King, Mr. in Mrs. Burnett, Mr. in Mrs. White, Mrs. Avis,
E. C. Pender.

Dalje najlepša hvala darovalcem za sv. maše: Mr. in Mrs.
John Streckal, Betty Armstrong, Mr. in Mrs. Petkovsek, Tončka
Jevnik, Mr. in Mrs. Frank Ambrozič, Johana Strnad, Lillian
Skufca, William Skufca.

Prav lepa hvala vsem, ki so dali avtomobile brezplačno na
razpolago za pogreb in vsem onim, ki so draga rankega
prišli krogiti in ki so čuli ob mrtvaškem odru. Zahvaljujemo se
častitim gospodom duhovnikom: Rev. Hribarju, Rev. Slajetu in
Rev. Hovanecu za vse cerkvene obrede; in še posebno Rev.
Hribarju za spremstvo iz hiše v cerkev in na pokopališče ter za
ganljiv govor v cerkvi. Prav lepa hvala za pogrebne obrede Rev.
Slajetu in Rev. Hovanecu.

Zahvaljujemo se tudi društvu Lira za lepo in ganljivo petje
na domu in v cerkvi in tudi Holy Name Society, ki so ga
spremili k večnemu počitku. Ako se je kako ime pomotoma
izpustilo, prosimo, da se nam oprostijo in se ravno tako lepo
zahvaljujemo. Posebna hvala pogrebniku Frank Zakrajšek za
tako lepo postrežbo in spremstvo ter vodstvo pogreba.

Posebno se zahvaljujemo Margaret Skufca, ki je bila vedno
pripravljena nam pomagati v tem ali onem oziru.

Ti pa, predragi soprogi in oče, počivaj v miru in večna luč
naj Ti svedli. Dragega rankega priporočamo v molitev in blag
spomin.—Zaljubljeni ostali:

JOHANA SKUFCA, soproga.

JOHN, JAMES, ALBERT in WILLIAM, sinovi.

ANN PERUSEK, MAE ZIVODER, ALMA in LILLIAN, hčere.

RAYMOND KOSS, PATSY HENDRICKS, BOBBY PERUSEK,
JACKIE, DICKY, BUDDY, RALPH SKUFCA, SONNY in
KENNETH ZIVODER, ELAINE PERUSEK, snuki in vnukinja.

Cleveland, O., 26. septembra, 1930.

A. J. ŽUŽEK
ODVETNIK

Urad: 210 Engineers Bldg. — Main 8038
Stanovanje: 15708 Parkgrove Ave. — Kenmore 2857-J

F. ZAKRAJŠEK

Kdor hoče najboljšo postrežbo z zmernimi cenami, naj se obrne na to
družbo v slučaju smrti svojega draga. Vodim pogrebe nad 20 let v
naselbini. Odrto noč in dan.

1105 Norwood Rd.
Tel. ENdicott 4735

Podružnica 18321 Edgerton Rd.
KENmore 2892

Bukovnik
STUDIO

V
SLOVENSKEM
NARODNEM
DOMU

6405 St. Clair Ave.

Tel. RAndolph 5013

Oglejte si

novo moderno hišo

KI SE NAHAJA NA

21241 Miller Ave., Euclid Village

V nedeljo 28. sept.

ob 8. uri zvečer

V SLOVEN. NAROD. DOMU

na St. Clair Ave.

V REŽIJI REV. M. JAGER:

"Razvalina življenja"

Ljudska igra v treh dejanjih

Preostanek igre v kritje

stroškov telovad-

nega orodja